

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลตำบลดอนฉิมพลี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของจังหวัดฉะเชิงเทราที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

เทศบาลตำบลดอนฉิมพลี จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

คณะทำงาน
เทศบาลตำบลดอนฉิมพลี
ตุลาคม ๒๕๖๔

๑. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ

๑.๑ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๑.๒ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้อง สอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่ผู้บริหาร

๑.๓ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริต เข้ามาได้

๑.๔ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

เทศบาลตำบลดอนฉิมพลี ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริต เพื่อระบุและ ประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดขึ้นจาก การทุจริต หรือ ข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและสภาพแวดล้อมของเทศบาล ตำบลดอนฉิมพลี รวมถึงการควบคุมภายในของการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับ กฎระเบียบ ข้อบังคับ

ในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงใน การทุจริตหรือ
ข้อผิดพลาดของเทศบาลในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

ประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการ
บริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ และด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลดอนฉิมพลี

Known Factor : ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor : ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์
ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต		ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่			
๑.๑	- การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือ ประโยชน์ของบุคคลอื่น ซึ่งมีใช้ภารกิจของทางราชการ	✓	
๑.๒	- การออกกฎระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
๑.๓	- ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อขาย ตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง การย้าย เป็นต้น		✓
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ			
๒.๑	- ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการจัดซื้อจัดจ้าง	✓	
๒.๒	- การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ที่เป็นการเจาะจงผู้ค้า		✓
๒.๓	- ขอบเบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		✓

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต		ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๒.๔	- มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาค จาก ผู้รับบริการของ หน่วยงานซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่าง ปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต		เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่					
๑.๑	- การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือ ประโยชน์ของบุคคลอื่น ซึ่งมีใช้ภารกิจของทางราชการ		✓		
๑.๒	- การออกกฎระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน	✓			
๑.๓	- ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง การย้าย เป็นต้น	✓			

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต		เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ					
๒.๑	- ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการจัดซื้อจัดจ้าง		✓		
๒.๒	- การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ที่เป็นการเจาะจงผู้ค้า	✓			
๒.๓	- ขอบเบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	✓			
๒.๔	- มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาค จากผู้รับบริการของ หน่วยงานซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตารางที่ ๒ ตามระดับคะแนนความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง คูณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็นxรุนแรง		
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑
๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่										
๑.๑	- การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือ ประโยชน์ของบุคคลอื่น ซึ่งมีใช้ภารกิจของทางราชการ		๒			๑			๒	
๑.๒	- การออกกฎระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน		๒			๑			๒	
๑.๓	- ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง การย้าย เป็นต้น		๒			๑			๒	
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ										
๒.๑	- ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการจัดซื้อจัดจ้าง		๒			๒			๔	
๒.๒	- การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ที่เป็นการเจาะจงผู้ค้า		๒			๒			๔	
๒.๓	- ขอบเบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		๒			๑			๒	

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความ จำเป็น ของการ เฝ้าระวัง	ระดับ ความ รุนแรง ของ ผลกระทบ	ค่าความ เสี่ยงรวม จำเป็นxรุนแรง
	๓ ๒ ๑	๓ ๒ ๑	๓ ๒ ๑
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ			
๒.๔ - มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาค จากผู้รับบริการของ หน่วยงานซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๑	๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มี ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
- การนำทรัพย์สินส่วนราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์ของบุคคลอื่น ซึ่งมีใช้ภารกิจของทางราชการ (๒)	ดี	ต่ำ (๑)	ค่อนข้างต่ำ (๒)	ปานกลาง (๓)
- การออกกฎระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน (๒)				
- ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง การย้าย เป็นต้น (๒)				
- ขอเบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก (๒)				
- มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาค จากผู้รับบริการของ หน่วยงานซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง (๒)				

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
- ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการจัดซื้อจัดจ้าง (๔)	พอใจ	ค่อนข้างต่ำ (๔)	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
- การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ที่เป็นการเจาะจงผู้ค้า (๔)				
	อ่อน	ค่อนข้างต่ำ (๗)	ปานกลาง (๘)	ค่อนข้างสูง (๙)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องความเสี่ยงระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕, ๖, ๗, ๘ หรือ ๙ มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

ที่	รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๑.	ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการจัดซื้อจัดจ้าง (๔)	๑. ชี้แจงและทำความเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติและมาตรการลงโทษกรณีที่มีการทุจริต	กองคลัง
		๒. ผู้บังคับบัญชา กำชับพร้อมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้มีความสุจริตและโปร่งใส	
		๓. สร้างช่องทางการร้องเรียนเมื่อพบพฤติกรรมที่ส่งผลให้นำไปสู่การทุจริต	
๒.	การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ที่เป็นการเจาะจงผู้ค้า (๔)	๑. มีหนังสือแจ้งเวียนทำความเข้าใจยังหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการเขียนกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะรายการครุภัณฑ์เพื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบฯ ที่กำหนด	ทุกกอง
		๒. การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ที่เป็นการเจาะจงผู้ค้า (๔)	